

kwartaalblad van de
Nederlandse Mahjong Bond
jaargang 3 nummer 2
mei 2006

mahjong magazine

Groeten uit...

Mahjongspel mee naar zon, zee en strand

De schat van evangelist Otto de Bruijne
Paling en hondenbrokken op familietoernooi
Gouden Draak van Hongkong naar Beijing
Mahjongavontuur in Beulakerwilde
20 Nederlanders op weg naar Kopenhagen 2007

Mahjong Magazine

jaargang 3, nummer 2
mei 2006

Redactie Mahjong Magazine

Marjan Demmer, Jelte Rep, Martin Rep,
Robert Rijnders

Met bijdragen van Adrie van Geffen en
Anton Kösters

Bestuur Nederlandse Mahjong Bond

Martin Rep, voorzitter
Désirée Heemskerk, secretaris
Teus Kamper, penningmeester
Paula Pereira Gomes, bestuurslid
Chris Janssen, bestuurslid

www.mahjongbond.nl
secretaris@mahjongbond.nl
webmaster@mahjongbond.nl

Mahjong Magazine is een uitgave van
de Nederlandse Mahjong Bond en ver-
schijnt vier keer per jaar, in augustus,
november, februari en mei. Lidmaat-
schap € 17,50 per jaar, over te maken
op girorekening 4577242 ten name
van de Nederlandse Mahjongbond te
Boskoop.

Losse nummers € 3,75.

Nadere inlichtingen hierover zijn te
verkrijgen bij de secretaris van de bond,
Désirée Heemskerk, Lingestraat 60,
2987 CG Ridderkerk,
secretaris@mahjongbond.nl

Het overnemen van artikelen of delen
van artikelen is toegestaan, mits toe-
stemming is verkregen van de redactie.

Reacties / bijdragen

Reacties of bijdragen in de vorm van
artikelen of columns worden zeer op
prijs gesteld. U kunt ze sturen naar het
redactieadres van Mahjong Magazine.

Sluitingsdatum kopij volgende nummer:
1 augustus 2006

Lay-out

Aafke Demmer

Redactieadres

Marjan Demmer
Prinsestraat 10B
2513 CD Den Haag
m.demmer@planet.nl

Omslagfoto

Martin Rep

In dit nummer

Van het bestuur

Goed en slecht nieuws over het EK 2007 en initiatief Fu-Hing in
Wageningen.

3

De mahjongdag van...

Een ontmoeting waarbij het culinaire een grote rol speelt maar het eten in
het gedrang komt.

4

Schatbewaarders

Otto de Bruijne koestert de mahjongkist die hij in Afrika maakte.

5

Hongkong aan de Waal of Beijing aan de Waal

Een kleine club in Nijmegen heeft zijn sporen gedrukt in het nationale
mahjonglandschap.

6

Column Op de lat

Adrie van Geffen: winden.

7

Weeskinderen in Den Bosch

Een nieuw mahjonginitiatief in Brabant, onder
aanvoering van Gerda van Oorschot.

7

Mahjong op de campingtafel

Speel je mahjong tijdens je vakantie?
Mahjong Magazine legde de vraag
voor aan een aantal leden van de
mahjongbond.

8

Paling en hondenbrokken traktatie in Boskoop

Op de eerste zaterdag van de lente houdt de familie Kamper haar
traditionele familietoernooi.

11

Toernooi-impressies

Kersenbloesem Toernooi, Leusden
Witte Draak Toernooi, Hilversum
Fu-Hing Toernooi, Varsseveld
Drie Wijzen Toernooi, Almere
Groene Draak Toernooi, Mechelen

13

Mahjongranglijsten

14

Mahjongkalender

16

Goed en slecht nieuws over het EK 2007

Bestuur

Eerst maar het slechte nieuws. Als je je wilt kwalificeren voor het Europees mahjongkampioenschap, volgend jaar in Denemarken, heb je concurrentie van een kleine vijftig andere spelers.

Dan toch goed nieuws. Er zijn méér plaatsen beschikbaar voor Nederlandse spelers in Kopenhagen dan aanvankelijk voorzien. Uit de eerste nieuwsbrief over het OEMC 2007, eind april verspreid door de organiserende Deense mahjongbond, blijkt dat er rekening wordt gehouden met 20 plaatsen voor Nederland.

Het Deense lijstje ziet eruit als in het overzicht.

De acht reserveplaatsen zijn bedoeld voor Europese landen zonder nationale mahjongbond. Er is bijvoorbeeld geen na-

tionale organisatie in Engeland, maar er is daar wel degelijk belangstelling, dus het met de natte vinger berekende aantal van vier zou eventueel verhoogd kunnen worden.

In de praktijk wordt er in Nederland gestreden om vijftien plaatsen, want op grond van hun verdiensten voor het eerste EK hebben de leden van de OEMC 2005-werkgroep een *wild-card* gekregen voor deelname aan het OEMC 2007. Dat zijn Marianne Croeze, Désirée Heemskerk, Chris Janssen, Martin Rep en Sjef Strik.

De wijze van kwalificeren voor de andere Nederlandse spelers is vastgelegd op de algemene ledenvergadering van 18 februari. Nog even de belangrijkste criteria op een rijtje:

- Alleen leden van de Nederlandse Mahjong Bond kunnen zich kwalificeren.
- Er zijn vier kwalificatietoernooien: Tilehog Toernooi (Almere, 10 juni); Negen Poorten Toernooi (IJsselstein, 9 september); Gouden Draak Toernooi Nijmegen, 11 november) en Kongrovers Toernooi (Amsterdam, 14 januari 2007). Per speler worden de tafelpunten van de drie best gespeelde toernooien bij elkaar opgeteld (dus niet de beste twaalf tafels over vier toernooien, maar drie gehele toernooien). Hierbij geldt het systeem van tafelpunten dat op het OEMC 2005 is gebruikt, 4-2-1-0. Een speler kan dus maximaal 48 tafelpunten behalen.
- Op basis van deze tafelpunten wordt een ranglijst opgesteld. De nummers 1 tot en met 15 zijn geplaatst voor het OEMC.

Het OEMC wordt gehouden van 21 tot en met 24 juni 2007 in Kopenhagen. Een exacte locatie is nog niet bekend. Net als op het Gouden Draak Toernooi afgelopen jaar, worden de deelnemers verdeeld over teams van vier spelers. Voor de beste drie teams zullen er prijzen zijn.

Land	Aantal
Nederland	20
Italië	16
Denemarken	12
Frankrijk	12
Duitsland	12
Oostenrijk	8
Hongarije	8
<i>Totaal voor Europese landen met nationale organisaties</i>	88
België	4
Zweden	4
Ver. Koninkrijk	4
Rest van Europa	12
China en Taiwan	8
Japan	8
VS	4
Rest van de wereld	20
Extra	8
Totaal	128

Bond helpt bij initiatief Fu-Hing in Wageningen

Bestuur

De Nederlandse Mahjong Bond gaat samen met Hongkongmahjongclub Fu-Hing uit Varsseveld de oprichting stimuleren van een club in Wageningen. Dit is het resultaat van een bespreking tussen 'Varsseveld' en het bestuur van de bond. Met het Wageningse initiatief zal in het bijzonder bestuurslid Paula Pereira Gomes zich bezighouden, die in het bestuur de promotie in haar portefeuille heeft.

Het bestuur vindt het jammer dat Fu-

Hing in een geïsoleerde positie dreigt te raken doordat er nog maar één Hongkongmahjongtoernooi per jaar wordt georganiseerd sinds het Gouden Draak Toernooi in Nijmegen is overgestapt op de Internationale Regels. Fu-Hing is daarna begonnen met een dochterclub op te richten in Haaksbergen (Twente). Een dergelijk plan ligt er ook voor Wageningen. Het bestuur van de mahjongbond vindt het belangrijk de promotie samen met Fu-Hing aan te pakken.

Om het contact met Fu-Hing te verbeteren, is een serie gesprekken met het bestuur van deze club opgestart. Het eerste heeft onlangs plaatsgevonden. Voorzitter Martin Rep: 'Fu-Hing is een grote en belangrijke mahjongclub. Gelukkig leeft zowel bij de bond als bij de club de opvatting dat we elkaar nodig hebben. We gaan de komende tijd bekijken hoe we elkaar beter van dienst kunnen zijn.'

De mahjongdag van...

Jelte Rep

Wie? (v.l.n.r.) Lia Gurowitsch, Marjan Demmer, Maurice Demmer en Rob Gurowitsch.

Waar? Om en om. De ene keer bij de Demmers in Den Haag, deze keer bij de Gurowitschs in een appartementencomplex aan de Beulakerwilde, even buiten Wanneperveen.

Welke frequentie? Eens in de maand, meestal op vrijdag, maar zaterdag kan ook. Het is ruim twee uur reizen van de ene plaats naar de andere. Daarom vindt het mahjongen plaats tussen de lunch en het diner. Alle drie elementen krijgen ruime aandacht, maar het spelen heeft de bovenhand. We proberen een hele partij te spelen maar omdat we met openbaar vervoer reizen moeten we wel voor tien uur klaar zijn. Als de trein er niet was, zouden we zeker langer doorgaan.

Welke variant? Aanvankelijk Hong Kong, tegenwoordig de nieuwe Chinese regels.

Hoe kennen jullie elkaar? Vanuit Den Haag. Lia had er een kapsalon en Marjan kampte met hardnekkige haarproblemen, waar medici geen raad mee wisten. Lia geloofde evenwel dat ze Marjan kon genezen. Marjan stemde toe in een intensieve behandeling door Lia en echtgenoot Maurice ging eens polshoogte nemen in de kapsalon. Dat was het begin van een hechte vriendschap, waarin kilometers geen rol spelen. De haarproblemen zijn volledig verdwenen.

Sinds wanneer mahjong? Marjan speelt het al zo'n vijftien jaar. Sinterklaas schonk het exotische spel aan de familie, ingefluisterd door de zwager van Marjan. 'Ha, eindelijk geen Risk meer', zegt Marjan enthousiast. Maar hoe het spel gespeeld moest worden, moesten ze uit een boekje leren. Er ontstonden heel wat aparte, eigen regels. Bij een gezamenlijke vriendin ontmoetten Marjan en Maurice Dicky en Martin Rep opnieuw, na elkaar jaren niet gezien te hebben, en natuurlijk kwam mahjong ter sprake. De oude

regels werden in de ban gedaan en dochter Barbara leerde hen nieuwe regels: het Hongkongmahjong. Rob en Lia bleken ook spelletjesmensen te zijn, ook wel in voor iets nieuws en zeker voor zo'n opwindend spel als mahjong. Marjan en Maurice leerden het hen en alle vier beviel het zo goed, dat ze nu al zo'n viereneenhalf jaar met elkaar het Spel van de Tienduizend Mogelijkheden spelen. De verhuizing van Lia en Rob van het drukke Den Haag naar de stilte van noord-Overijssel had geen enkele invloed op de frequentie en de passie. Wel zijn ze inmiddels overstapt van de Hongkongregels naar de Chinese Officiële.

Competitie? Een porseleinen ei van zo'n vijf centimeter hoogte met de afbeelding van een dartele, rode draak doet dienst als de felbegeerde inzet van hun mahjongdag. Wie wint, mag het Ei bij zich houden tot de volgende ontmoeting.

Vorbereidingen? Rob: 'We bereiden ons altijd goed voor op het culinaire aspect van onze mahjongdag. Wat zullen we nu weer eens eten? We zoeken nieuwe recepten en nieuwe kookdingetjes. Het culinaire speelt een grote rol. Het lijkt er wel eens op dat we de tijd tussen twee heerlijke maaltijden doden met mahjong, maar zo is het niet. Dat lekkere eten komt zelfs vaak in het gedrang omdat we zo nodig ons partijtje willen afmaken, voordat we de laatste trein naar huis pakken.'

Leuk aan mahjong? Lia: 'Het is zo heerlijk dat je helemaal alleen voor

jezelf kunt spelen, dat je het precies zo kan doen als je het zelf wilt. Dat vond ik een verademing.' Rob: 'En als mensen niet spelen, kletsen ze maar wat, zonder dat het ergens over gaat. Daarom spelen we graag een spelletje. Dat wil niet zeggen dat wij er niet bij kletsen, integendeel zelfs.'

Toernooien? Maurice en Marjan vinden ze wel leuk, maar Lia voelt zich nog onzeker met al die nieuwe spelregels. Rob heeft nare gevoelens over zijn eerste toernooi. Omdat hij moeite heeft om de stenen goed te zien, voelt hij zich dan opgejaagd als hij eerst de weggelegde steen wil bekijken. De meeste deelnemers aan toernooien vindt hij gezellige mensen maar er zijn ook fanatiekelingen bij, die hij totaal niet gezellig vindt.

Spelmoment. Marjan: 'Mahjong!' Ze pakt triomfantelijk de weggelegde kringen-6 van tafel, maar schrikt als ze haar spel open legt. 'O nee, ik heb alleen zes punten voor schoon spel.' Haar spel bestaat uit pungs en chows van kringen en een paar draken. 'Sorry', zegt Marjan, 'ik heb dus een dood spel.' Dan ontdekken ze dat Marjan de vierde kringen-6 heeft gepakt en dat ze dus nog twee punten krijgt voor *Tile hog*. Marjan is gered en incasseert opgelucht de plastic munten.

Uitslag? Het Ei verhuist naar Den Haag, want Maurice Demmer heeft de dag van z'n leven. Hij wint met overmacht het ene spel na het andere. Rob, Lia en Marjan komen er niet aan te pas. Het diner was wederom voortreffelijk.

Otto de Bruijne, presentator, evangelist, performer, koestert de mahjongkist die hij in Afrika maakte.

Jelte Rep

'Er is recentelijk een glas bier overheen gevallen. Het rood op de stenen kan daar kennelijk niet zo goed tegen. Kijk maar, het loopt uit alsof het waterverf is. We hebben het spel 36 jaar geleden gekregen van de moeder van Renée, mijn vrouw. Deze kist heb ik in Kenia gemaakt met een zoon van mij. Hoeveel uur hiermee gespeeld is, valt zelfs bij benadering niet te schatten, maar in ieder geval heel veel.

Het spel sprak ons meteen aan. Die winden, draken en seizoenen prikkelten de verbeelding. Dit is toch veel leuker dan kaarten. Met die boer en die koning heb ik nooit iets gehad. In het begin hebben we het heel intensief gespeeld, tot wel 4 uur in de nacht. Of 6 uur in de morgen. Het grappige was de eindeloosheid van het spel, je kon er makkelijk een hele nacht mee doorgaan. Wij waren toen 22, 23 jaar en we hadden pleegkinderen van 16, 17 en 18 jaar. Daar speelden we het vaak mee. We hebben het ook aan veel anderen geleerd. Die wonnen dan meteen verschrikkelijk en waren dan gelijk aan het spel verslingerd.

Toen we in Kenia gingen wonen, ging het spel natuurlijk mee. Daar heb ik deze kist gemaakt, samen met mijn zoon van twaalf. We hebben precies uitgerekend hoe groot de muur was en op die maat hebben we het deksel gemaakt. Je kon dan de stenen tegen de randen plaatsen en dan had je een perfecte muur. In de deksel kon je ook de stenen makkelijk schudden. Chinezen gooien met zo'n deksel de stenen omhoog. Omdat been zwaarder is dan bamboe komen ze meestal neer met de rug omhoog. In het midden heb ik rechte banen geschilderd, zodat we de stenen netjes konden weg leggen. We leggen die altijd gesorteerd weg. Dan kun je gauw zien wat er uit is. Het is geschilderd met Chinese olieverf, heel

goedkoop, en ook de enige die te koop was in Kenia. Ik vind ze wel leuk, die kleuren. In de doos zelf heb ik de rode draak geschilderd op een zwarte achtergrond. Ik was naar Afrika uitgezonden door kerken in Nederland en heb er achttien landen bezocht om ethische vraagstukken te bespreken. Dat heb ik elf jaar gedaan, tot 1994. Vier jaar hebben we in Nairobi gewoond en in die andere jaren ben ik heen en weer gereisd. Ik deed het werk uit een sterke roeping en met een gedrevenheid die ook in mijn karakter zit. Daarna ben ik voor de EO programma's gaan maken. Dat was een geweldige tijd, iedereen was razend jaloers op Reisbureau Otto, zoals ze het noemden. Maar het was hard aanpakken, in twee weken tijd maakte ik twee programma's van 30 minuten in m'n eentje.

'In Kenia was mahjong ons rustpunt'

In Nairobi was het iedere avond om half zeven donker. Op de tv zag je iedere avond de president, drie uur achter el-

kaar, met dansende negers eromheen. Buiten was het pikkedonker. Dus spelletjes met het gezin kregen een belangrijke plaats. De mahjongkist namen we ook mee als we een grote toer gingen maken, naar Eldoret in het noorden van Kenia. Daar hebben we ook ontzettend veel gespeeld. Zo gauw het donker was, kwamen de mahjongstenen op tafel. Dat hadden we ook nodig. Als je zoveel op een dag hebt gereden en zoveel hebt meegemaakt, dan moet je even focussen, een rustpunt vinden. De wereld verkleinen tot een speelveld binnen de Chinese muur. Het was iets vertrouwds, iets wat je thuis ook deed.

Mahjong lijkt op geen enkel ander spel. In een gewoon spel, zoals schaken, heb je zelf de regie in handen. Als je verliest, heb je het aan jezelf te wijten. Terwijl mahjong meer het leven vertegenwoordigt. Er gebeurt van alles en tegelijkertijd probeer je de regie in handen te krijgen. Je kan geluk hebben maar ook stomme pech. Het is niet altijd je eigen schuld als je verliest. In die zin is mahjong een kosmosje met zijn eigen zelfstandigheid en dat vind ik er zo mooi aan.'

Hongkong aan de Waal of Beijing aan

Een kleine club in Nijmegen heeft zijn sporen gedrukt in het nationale mahjonglandschap. Op bezoek bij de Gouden Draak. 'Ik kon meteen komen en voelde me heel welkom.'

Martin Rep

Voor het eerst in de geschiedenis van mahjongclub de Gouden Draak komen de spelers een halfuurtje eerder dan normaal café Groenewoud in Nijmegen-oost binnenvallen, waar elke laatste vrijdag van de maand de stenen kletteren. Het is vandaag dan ook een bijzondere dag. Dit is het centrum van 'Hongkong aan de Waal'. Vandaag gaat het erom: wordt het vanaf nu 'Beijing aan de Waal'?

De Gouden Draak is niet zo'n grote club. Meestal wordt er aan vier tafels gespeeld, soms maar aan drie. Eén keer per maand spelen vinden de meeste leden ook wel genoeg. Buiten de club om komen ze immers ook in wisselende samenstelling bij elkaar over de vloer voor een potje mahjong. Maar hoe klein de club ook is, ze heeft wel haar sporen gedrukt. De Gouden Draak was de eerste club waar niet de gebruikelijke Nederlandse Toernooi Spelregels werden beoefend. In 1999 werd in Nijmegen een Hongkongmahjongtoernooi gehouden – in dat jaar trouwens nog onder de naam Hongkongmahjong Millennium Toernooi. De naam Gouden Draak kreeg het pas in 2000, het jaar van de Gouden Draak en officieel ook het oprichtingsjaar van de club met dezelfde naam. De club maakte sinds die tijd niet veel groei door, maar het toernooi werd snel het grootste van Nederland, met een piek in 2005 met 96 deelnemers. Medeorganisator Sjef Strik: 'Als twee Belgische inschrijvers – nee, niet Jan en Linda natuurlijk – niet op het laatste moment hadden afgezegd, hadden we er dat jaar 100 gehad.'

Wat is er zo leuk aan de Gouden Draak? Gerda van Oorschot: 'Een aantal jaren geleden ging ik via internet op

zoek naar een club om mahjong te spelen omdat ik het een erg leuk spel vind en er in mijn directe omgeving te weinig mensen waren om regelmatig mee te spelen. Zo kwam ik terecht bij de Gouden Draak in Nijmegen. Een leuke club waar ik ook zeker naar toe zal blijven gaan.' Gerda, die in Rosmalen woont, zit in een beetje bijzondere positie vanavond. Ze vormt samen met Dicky Rep het bestuur, maar ze heeft net laten weten dat ze daarmee wil stoppen omdat ze in haar eigen woonplaats een mahjongclubje aan het opzetten is. Ida van der Bij won afgelopen maand het toernooi in Varsseveld van zusterclub Fu-Hing, naast de Gouden Draak de enige club die Hongkongmahjong speelt. 'Ik had al een jaar of twintig een bamboe spel in mijn bezit, dat zelfs nog nooit was opengemaakt. Op zoek naar mahjongstukken voor mijn moeder, die het al jaren speelde, kwam ik in de spellenwinkel 'Moenen en Marieken' terecht. De eigenaar verwees mij naar de Gouden Draak. Ik kon meteen komen en voelde me heel welkom. Wel werd ik onmiddellijk in het diepe gegooid, want

ik moest meteen spelen terwijl ik van toeten noch blazen wist. Maar ik was meteen verkocht.'

Ook andere spelers schuiven meestal gewoon aan bij de club. Hongkongmahjong is laagdrempelig, en al doende leert men het 't best, vinden ze bij de Gouden Draak. Dat zal wel anders worden als de leden vanavond besluiten over te stappen op het meer gecompliceerde 'Beijingmahjong' oftewel de Internationale regels. Er wordt fel gediscussieerd. 'Ik ben hier gekomen om Hongkong te spelen, dat vind ik leuk en wil ik blijven spelen', zegt Rudi Wong Chung. 'De Internationale regels kunnen we wat mij betreft daarnaast spelen.' Alles goed en wel, zeggen anderen, maar ook spelers van de Gouden Draak willen zich kwalificeren voor het Europees kampioenschap. In Rotterdam, Amsterdam en elders in het land zijn spelers daar al wekelijks voor aan het oefenen. 'Hongkong heeft niet zoveel uitdaging meer', vinden anderen. Een van hen is Natalie Leckie, net als Rudi Wong Chung van Surinaamse afkomst, en bij de Gouden Draak geko-

Spelers van de Gouden Draak in mahjonghuis 'Groenewoud' in Nijmegen.

de Waal?

men omdat haar mahjongvrienden te ver weg wonen. Eén keer in de maand Hongkongmahjong vindt ze meer dan genoeg. 'De spelregels vind ik minder uitdagend.'

In Varsseveld zouden ze het zeker jammer vinden als Nijmegen de ommezwaai zou maken van Hongkong aan de Waal naar Beijing aan de Waal. Voor het jaarlijkse toernooi heeft de Gouden Draak dat trouwens al gedaan. Vorig jaar werd daar voor de eerste keer volgens de internationale regels gespeeld. De bezoekers uit Varsseveld lieten het daarop afweten. Wel vindt nog vier keer per jaar een competitiewedstrijd plaats tussen de Gouden Draak en Fu-Hing: twaalf spelers van de ene club tegen twaalf van de andere, en om te voorkomen dat je je clubgenoten bevoordeelt, betaalt de speler die de winnende steen weglegt, voor iedereen. De Gouden Draak heeft de eerste twee competities winnend afgesloten en zal waarschijnlijk de derde ook winnen, want de tussenstand is 3-0 voor Nijmegen, met nog één ontmoeting te gaan. Wat dat betreft kunnen ze in Varsseveld voorlopig gerust ademen. De leden van de Gouden Draak besluiten deze avond het Hongkongmahjong er nog niet aan te geven. Er komt een tweede competitie, met de internationale regels. Dan vinden Dicky en Gerda dat er genoeg is gepraat en worden de dozen met mahjongstenen snel geopend.

De Gouden Draak

Speelavonden: elke vrijdag, m.u.v. de eerste vrijdag van de maand, in café Groenewoud, Groesbeekseweg 227, Nijmegen. Op de laatste vrijdag Hongkongmahjong, overige avonden Internationale Regels.

Contributie: €10 per Chinees astrologisch jaar

Aantal leden: ca. 20

Bijzonderheden: de club beschikt over eigen spellen

Website: www.gouden-draak.nl. E-mail: goudendraak@mahjongnews.com

Contact: Dicky Rep, tel. 06-21967432.

Winden

Adrie van Geffen

Nu dit jaar door Gerrit Komrij de encyclopedie van de stont is verschenen onder de titel Komrij's Kakafonie (ISBN: 9023419073) kunnen we eindelijk een stapje verder. Na het massale boerwerk in Hongkong van de Chinezen is het geoorloofd een laatste taboe te doorbreken. Als mahjonger waren we al een stuk verder dan de gemiddelde Nederlander. We weten al lang hoe een wind eruit ziet. Doch we deden er wel enigszins besmuikt over. De Nederlandse toernooiregels zorgen ervoor dat je niet gauw voor je wind uitkomt. Je spaart je winden op totdat het aan het eind niet meer te houden is en ze van alle kanten over tafel vliegen. Dat wilde nog wel eens leiden tot enig gemopper. Een late wind is gevaarlijk. Met de komst van de Chinese regels werd al voorgelopen op het standaard drukwerk van Komrij. Vanaf het begin vliegen de winden over tafel alsof het niks is. Een windje meer of minder, daar wordt tegenwoordig niet om gemaakt. Af en toe een draak van een wind, het maakt niet uit. Zoals de huisarts altijd

al heeft aanbevolen, moet je een wind laten gaan als die dwars zit. En toch kost het nog steeds moeite, dat afscheid nemen van je zo gekoesterde wind. Mij wel in elk geval. En in gezelschap. Zo zijn we niet opgevoed. Een wind is veel waard, is ingepeperd. Die nieuwkomers hebben daar geen enkel probleem mee. Die hebben de regels net geleerd en kennen niet die innig emotionele band die de oudgedienden met de winden hebben opgebouwd. Daar doe je niet zomaar afstand van. Als je het al doet, dan met misbaar en hoop dat hij niet goed valt. Er blijven echter altijd windverzamelaars. Dat zijn zij die hoop hebben en houden. Een goede wind is nooit weg. De tijden veranderen. Waar Godfried Bomans nog een gegeneerd publiek op zijn hand kreeg, dat overigens niet verder kwam dan een voorzichtig grinniken, bij zijn betoog over het verschil tussen 'bovenwinds' en 'benedenwinds', tegenwoordig waait de wind uit een totaal andere hoek. Slordige spelling levert tegenwoordig met gemak de vraag op: 'Wie windt?', welke zonder de geringste gêne wordt gesteld. Dat je bij het online mahjongspel Mahjong Time een bruine streep krijgt als je meer dan 75 punten hebt, is een teken aan de wand. Verder moeten we er maar niet te veel aandacht aan schenken. Tijd voor wat anders. Veel plezier met de rest van dit drukwerk.

Weeskinderen in Den Bosch

Redactie

Zes jaar geleden werd het laatste mahjongtoernooi om de Grote Prijs van Rosmalen gehouden. Daarna is het lang stil gebleven in Noord-Brabant, tot in Loon op Zand in 2004 de club 'de Vier Seizoenen' naar buiten trad. Nu ziet het ernaar uit dat er opnieuw een mahjonginitiatief in Brabant op gang komt. Gerda van Oorschot is bezig met het opstarten van een nieuw clubje, met de optimistische naam 'de Dertien Wezen'. Gerda speelt zelf al jaren mahjong bij de Gouden Draak in Nijmegen, en ze is ook van plan dat te blijven doen. Maar het is een droom van haar gebleven een mahjongclub in de buurt te hebben van haar woonplaats Rosmalen. Gerda: 'Voor het EK heb ik intensief met de

wereldregels geoefend en gespeeld. Ik vond dat een leuke vorm van het spel, die ik vaker wilde spelen. Zo ontstond het idee om in de regio Den Bosch een club te beginnen. Inmiddels waren er wat vrienden en familie die hier interesse in hadden en zijn we vanaf september 2005 gestart, met vijf personen.' Het clubje is uitgegroeid tot ongeveer tien personen, dat elke maandagavond in de oneven weken bij iemand thuis speelt. Ondertussen is Gerda op zoek gegaan naar een gezellige, goed bereikbare en goedkope locatie en dat is de Gouden Leeuw in Berlicum geworden. Ook wil Gerda wellicht les gaan geven. 'Ik zou het ook leuk vinden een jeugdclubje te starten... dat is misschien de volgende stap.' Zie: www.dedertienwezen.nl

Mahjong op de campingtafel

Thuis bezeten van het spel maar op vakantie geen moment besteden aan mahjong? Onmogelijk! Steeds meer mahjongspelers pakken hun spel in de koffer.

Redactie

Richard van Gessel, voorzitter van Hongkongmahjongclub Fu-Hing uit Varsseveld, zal nooit vergeten een mahjongspel in de koffer te stoppen als hij en zijn vrouw Lydia op vakantie gaan. Je kunt maar nooit weten. Jaren geleden immers hadden Lydia en hij immers ook al met vrienden in een pension gezeten om de tijdens mahjongavonden opgespaarde pot te verteren. 'We zaten daar in de gezamenlijke ruimte te spelen en dat trok altijd bekijks.' Maar tot mahjongwedstrijden op hun Oostenrijkse en Duitse bestemmingen is het nog niet gekomen. 'Wel hebben we een paar keer met kinderen 'Vijf op een rij' gespeeld. Met mahjongstenen, zodat ze die een beetje leren kennen.

Rugzak

Speel je mahjong tijdens je vakantie? Mahjong Magazine legde de vraag voor

Martin Rep (achtergrond) speelt riichimahjong op een camping in Cefalù (Sicilië) met dochter Barbara en schoonzoon Roel.

aan een aantal leden van de mahjongbond. Er kwamen wisselende reacties. Sommigen vinden het maar lastig om een set mee te sjouwen. (Sjoerd Krol: 'Die dingen wegen meestal nogal wat en zijn ook niet praktisch om in een rugzak te proppen. Dan moet je nog personen vinden die het kunnen.') Zeger de Jong van de Rotterdamse club ENMV laat weten mahjong op vakantie een leuk idee te vinden, 'maar helaas ben ik de afgelopen jaren zonder mahjong op vakantie geweest'. Yvonne van der Heide (van de Kongrovers uit Amsterdam) trekt het liefst naar bestemmingen aan de andere kant van de aardbol, maar stopt geen spel in haar reiskoffer. Nanny Verheijen van mahjongclub de Vier Winden uit Loon op Zand laat weten niet zo veel vrije dagen te hebben. 'Meestal trekken we dan wat rond en doen we hooguit 's avonds een spelletje scrabble...' Alleen als ze met vrienden een weekendje op pad gaan, gaat het mahjongspel altijd mee, maar helaas vinden maar drie van de vier het een leuk spel, dus meestal komen we toch weer bij een of ander kaartspel terecht. Sjef Strik van de Gouden Draak (Nijmegen) zal, waar hij ook komt, niet nalaten de plaatselijke China-towns door te zwerven op zoek naar spellen of andere mahjongattributen, maar tot spelen komt het niet, ook al aangezien zijn Karen niet zo'n fanatieke speler is.

Cor Hoogland, speler bij Fu-Hing, laat vanuit Tolkamer weten dat zijn mahjongpassie nog betrekkelijk nieuw is, dus dat hij nog geen mooie verhalen heeft. Lars Peters en Elsbeth Heijna nemen alleen een set mee als ze met vrienden op vakantie gaan van wie ze weten dat die het ook spelen.

Vrijgezellen

Joos Bijl ging jaren niet met vakantie, tot

ze besloot vorig jaar mee te gaan met een groepje spelers van haar mahjongclub de Drie Seizoenen uit Almere. Een van hen, Joke Driehuis, was huiswacht bij een NIVON-huis in Allards Oog in Drenthe. Met z'n achten op pad en tot diep in de nacht mahjongen. Het was een groot succes. Zo groot zelfs, dat

Ik was met een reisgezelschap naar Spanje. En wie zag ik daar op een terrasje met z'n tweeën mahjong spelen?

het gezamenlijke weekeinde dit jaar herhaald werd. Nu zelfs met nog meer spelers dan de vorige keer: twaalf in plaats van acht. 'Allemaal vrijgezellen', lacht Joos. 'Verder heb ik geen mahjongervaringen op vakantie. O ja, toch: een paar jaar geleden was ik met een reisgezelschap naar Spanje. En wie zag ik daar op een terrasje met z'n tweeën mahjong spelen? Jan en Linda Thomasseti. Ze vroegen natuurlijk meteen of ik mee wilde spelen, maar helaas moest ik net weg voor het diner.'

Jan Thomasseti vanuit het Vlaamse Mechelen bevestigt het verhaal. 'We gingen met de autocar naar Spanje en ook al is de doos nogal zwaar, ik pakte natuurlijk de mahjongkaarten in. De eerste dag dat we de kans zagen een spelletje te spelen, komt er bekend volk ons gedag zeggen. Joos Bijl is op vakantie met een groep, ook met de bus, in ons hotel. Ze herkent ons dadelijk dankzij de mahjongkaarten, komt gedag zeggen en ondanks aandringen kunnen we haar toch niet overhalen om een spelletje mee te spelen. Maar een leuke babbel zit er wel in en de hele vakantie zien we elkaar op vele plaatsen weer. Leuke avonden waren dat, maar mahjong was er niet meer bij. Tot vreugde van Linda...'

Dan was het voor Jan beter het jaar ervoor in Italië, waar hij een afspraakje regelde met Marco Milandri en Marco

Mordenti. Samen hebben we de eerste keer de Chinese Official rules gespeeld in ons hotel in Cesenatico aan de Adriatische kust, als voorbereiding op het OEMC in Nijmegen. Wat een heerlijke ervaring was dat, zij kenden bijna geen Engels, wij geen Italiaans, maar samen mahjonggen lukte best en zonder problemen. Zo zie je dat mahjong de mensen dichter bij elkaar kan brengen dan een taal kan doen.'

Teleurstelling

Rika Strik kreeg afgelopen jaar als dank voor haar medewerking aan het Europees kampioenschap in Nijmegen een herdenkingspel. Ze nam het vol verwachting mee op haar vakantie naar het eilandje Gozo in de Middellandse Zee. 'Kon ik mooi het spel uitleggen aan mijn vriend.' Het werd een kleine teleurstelling: 'Helaas was de vakantie-tafel té smal, ik had geen idee meer hoe er geteld en gespeeld moest worden, zodat alles maar weer snel in de doos verdween. We hebben er gelukkig om kunnen lachen.' Inmiddels heeft Rika de internationale regels onder de knie gekregen.

Nee, dan Dewi Satriasaputra van mahjongclub de Oase in IJsselstein. Spelers

Een paar mahjongspellen
en de hele dag en avond
spelen. Sommigen
kunnen hun ogen niet
meer open houden.

van de Oase gaan al jaren gezamenlijk op vakantie in een van de parken van Landal, elk jaar op een andere locatie. Dewi: 'Wij huren dan twee bungalows en huren ook twee bussen om ons heen en terug te brengen. We nemen natuurlijk een paar mahjongspellen mee en spelen de hele dag en avond. Sommigen kunnen dan hun ogen niet meer open houden. En maar koffie drinken om wakker te kunnen blijven!' Voor Martin Rep van de Gouden Draak is een vakantie zonder mahjong ondenkbaar. Als Dicky en hij het eens zijn over de

reisbestemming, slaat Martin aan het e-mailen met zijn buitenlandse netwerk, in de hoop op een of meer ontmoetingen onderweg. Martin: 'Zo hebben we gespeeld in Schotland, Italië, Portugal, Oostenrijk en Denemarken. Maar de allerleukste ervaring was toen we door een *hutong* zwierven in Beijing. Er was daar een groepje aan het spelen. Wij gingen erbij staan en druk commentaar geven. Nou, zeiden die Chinezen op een gegeven moment, kom dan maar eens meespelen als je het zo goed kunt. Tenminste, ik denk dat ze zoiets zeiden, want ik mocht aanschuiven. Zo hebben Dicky en ik een paar potjes gespeeld. Vooral als we 'pung' riepen, gierden ze het uit van het lachen. Helaas konden we niet van hen winnen.'

Het Wilde Westen

In 1978 kreeg Jelte Rep een voorschot op zijn eerste boek en kon het gezin voor het eerst een grote reis maken: per camper drie weken door Amerika. Dat deden ze samen met hun vrienden Olga en Bram van Erkel en hun twee kinderen. Probleem was natuurlijk wel: wat neem je mee op een vakantie van drie weken. Twintig kilo bagage per man is niet veel voor zo'n lange reis. Dat werd dus wikken en wegen. Jelte: 'Maar één ding stond vast: het zware mahjongspel en de stokken gingen in ieder geval mee. Want we waren al behoorlijk verslaafd aan het spel en we hadden flinke achterstand in te halen. Voor de opnames van de KRO jeugdserie 'Duel

in de diepte' hadden de Van Erkels drie maanden op Bonaire gezeten en al die tijd hadden we geen mahjong met elkaar kunnen spelen.' De Reppen en Van Erkels speelden nog volgens de 'vaak bizarre regels' uit het gele boekje, dat ze bij Eberhard in Amsterdam hadden gekocht. 'De puntentelling ging ons boven onze pet en we volstonden met het opschrijven van onze scores.' Helemaal fout, meldden Olga en Bram vanuit Bonaire. Ze lieten een geluidsbandje meelopen terwijl ze mahjongden met leden van de *crew*. Zo hoorde de familie Rep via de geluidsboxen in Hilversum hoe de fiches heen en weer werden geschoven en de scores onderling werden verrekend. Weer wat geleerd.

De mahjongstenen zijn niet voor niets mee gegaan. Zodra de kleintjes sliepen, kwamen de stenen en stokken tevoorschijn. In hotelkamers schoven ze zo stil mogelijk, om de kinderen niet wakker te maken, met meubilair, zodat ze met z'n vieren rond een tafel konden zitten. In de gitzwarte duisternis van Amerika's Westen zochten ze met het spel onder de arm elkaars campers op om het volgende potje te spelen. En als ze de campers met veel moeite waterpas geparkeerd hadden tussen de rotsblokken van de Californische woestijn, vonden ze dat ze wel weer een partijtje mahjong hadden verdiend en kletterden de stenen, terwijl de eekhoorns over hun slippers huppelden.

Een potje mahjong tussen de rotsblokken van Hidden Valley, U.S.A.: v.l.n.r. Ria Rep, Bram van Erkel, Jelte Rep en Olga van Erkel, allen 28 jaar jonger.

Naaktmahjongen met Jan en Ada

Tegenwoordig hebben Jan en Ada Ketzer in hun internet mahjongwinkel-tje 'Daja' een mahjongspel te koop dat speciaal geschikt is om op reis mee te nemen. Maar dat was nog niet zo toen ze voor de eerste keer op de camping stonden aan het Balatonmeer in Hongarije. Ze hadden hun spel rummikub meegenomen, maar omdat ze meer van mahjong houden dan van rummikub, hadden ze het met stickertjes op de stenen omgetoverd tot een mahjongspel. Jan Ketzer: 'Wij beginnen in zo'n geval altijd met z'n tweeën te mahjongen, en dan maar goed hard roepen in de hoop dat er andere mensen op afkomen.' In dit geval kwam een Duitser over de haag om de standplaats van de Ketzertjes kijken. Rummikub kende hij wel, maar wat deden die plakertjes op de stenen? En wat zaten die Holländer daar bij te schreeuwen en een raar spelletje mee te doen? 'Zijn ogen rolden haast uit zijn hoofd', lacht Jan. 'Was ist den daß?', riep hij. Het duurde niet lang of hij zat die rare variant op het rummikub te spelen met het Twentse paar. En met succes: 'Wild waren die Duitsers van het mahjongen.' Maar waar Jan en

Billen bloot, glaasje wijn binnen handbereik, een zonnetje op de mahjongstenen

Ada vooral hun voetsporen mee hebben gedrukt, is met het naaktmahjongen. Zij zijn fanatieke naturalisten en gaan vaak naar de naturistencamping El Portus bij Cartagena in Spanje. Zo zitten ze daar lekker te spelen: billen bloot, glaasje wijn binnen handbereik, een zonnetje op de mahjongstenen. De tegenstanders zijn vrijwel uitsluitend Engelse spelers. Van hen hebben Jan en Ada het Engelse mahjong geleerd. Ongeveer zoals klassiek Chinees, maar je mag maar maximaal één chow hebben, en als je een wachtend spel hebt, moet je dat aankondigen. Wie het eerste wachtend spel aankondigt, krijgt een "visje", en dat betekent een extra verdubbeling. Het Hollandse paar komt al jaren op El Portus. De tent staat nog niet, of

Ada heeft duidelijk plezier.

de mahjongfanatiekelingen staan al gereed om de muur op te bouwen. Om het extra aantrekkelijk te maken, hebben Ada en Jan een paar keer een heus toernooi georganiseerd, compleet met loopschema en prijsjes. Het bleek dat naakt mahjongen net zo fanatiek gaat als gekleed. 'Die Engelman die het won, liep zo trots als een aap rond', vertelt Jan. 'Daarna hebben het nog een keer gedaan, maar toen zeiden we: nu mogen jullie het volgende toernooi organiseren. Daar zitten we nog steeds op te wachten.' Zonder mahjongspel gaan Jan en Ada nooit meer op vakantie. Een ex-collega van Jan uit IJsselstein belt hen elk jaar op en vraagt naar welke

camping zij gaan; hij zorgt dan dat hij op dezelfde camping staat om een potje te kunnen spelen. Gebeurt al vijftien jaar. Twaalf jaar geleden ontmoetten ze een tandartsenpaar uit Ulm. Sindsdien kunnen zij Duitsland niet meer door zonder verplichte mahjongtussenstop in die Zuid-Duitse stad.

Hét succesverhaal van Jan en Ada is natuurlijk 'Hongarije'. Een mahjongclubje in Dunaújváros had bij Daja een aantal mahjongspellen besteld. Jan en Ada gingen toch naar het Balatonmeer en bezorgden de spellen persoonlijk op een clubavond. Ogenblikkelijk raakte de club in de ban van het nieuwe, internationale mahjong. Sindsdien slaan ze geen international toernooi meer over, en in juli organiseren zij zelfs het eerste open mahjongkampioenschap van Hongarije. Het zal geen verbazing wekken dat Jan en Ada daar eregasten zijn.

DAJA
mahjong

www.dajamahjong.nl
bookshop@dajamahjong.nl

Zonder mahjongspel gaan Jan en Ada nooit op vakantie.

Paling en hondenbrokken traktatie in Boskoop

Boskoop gonst in de lente. Op de tuinderijen spuit het groen uit de grond. De vrachtwagens van kwekers en de personenauto's van particulieren verstoppert het kaarsrechte dorp. En op de eerste zaterdag van de lente is de mêlée compleet. Dan houdt de familie Kamper haar traditionele mahjongtoernooi.

Jelte Rep

Teus Kamper schat de oppervlakte van zijn woonkamer op zes bij tien meter. Op die 60 m² kunnen twintig mahjongers spelen. 'Maar dan is het propvol', zegt hij. 'We spelen het liefst met vier tafels.' De klaptafels, klapstoelen, spellen en consumpties worden uit alle hoeken van het land aangesleept. De uitverkoren deelnemers komen uit Veldhoven (bij Eindhoven), Heilig Land Stichting (bij Nijmegen), Utrecht, Oude Wetering, en dichterbij uit Waddinxveen en Woerden. 'Het huis moet een beetje verbouwd worden', beaamt Teus, maar hij en zijn vrouw Greet hebben het er graag voor over, want het is bijzonder gezellig is om je familie- en vriendenkring mahjongend bij elkaar te hebben.

Greet: 'Het is in 1999 begonnen als een verrassing voor Teus. Op 2 mei werd hij 60 jaar. Toen heb ik een clubje van een man of tien uitgenodigd, mensen die wel eens met ons mahjong speelden, mensen die het van ons hebben geleerd of die het op een andere manier kenden. Dat toernooi was zo'n succes dat we er een jaarlijkse gebeurtenis van wilden maken.' Teus: 'Het plan was om het groter op te zetten. We kenden zo'n 25 à 30 mensen die het speelden en we hebben geprobeerd een zaal te huren, maar dat werd veel te duur. Toen hebben we de groep wat kleiner gemaakt, zodat het hier in huis kon.'

Om uitgenodigd te worden moet je deel uitmaken van de familie Kamper of Karman, ooit van Teus en Greet het spel geleerd hebben of anderszins met hen een informele mahjongrelatie hebben. Spelervaring maakt niet uit, rijp en groen nemen in Boskoop plaats aan de

klaptafels. Er wordt gestreden om de eer en om de indrukwekkende trofee, ter beschikking gesteld door aangetrouwde neef Harry Koot. De naam van de winnaar

wordt op de beker gegraveerd. Teus zelf was de eerste winnaar en zijn naam prijkt dus voor altijd bovenaan.

Het Springtoernooi werd dit jaar voor de achtste keer gehouden en staat dan ook bol van de tradities. Als de deelnemers om half elf arriveren heeft Greet altijd een welkomstgeschenkje voor ze: een doosje of mandje met paaseitjes. En er wacht hen koffie met gebak, want er is altijd een speciale taart, geïnspireerd op het Chinese kalenderjaar. Omdat dit het Jaar van de Hond is, was de taart nu versierd met een pung van hondenbrokken. Om half twaalf wordt het ernst en begint de eerste spelronde van een uur. Dan volgt de eerste pauze en hoewel iedereen het gebak nog maar nauwelijks heeft verwerkt, is het dan tijd voor de traditionele broodjes met paling.

De deelnemerslijst is 25 namen groot, maar er doen doorgaans zo'n zestien spelers mee aan het toernooi. Drie man van de Zeeuwse familietak zijn inmiddels afgevallen: te oud, te ver, te inspannend. De oudste deelnemer is Pia, 77 jaar, de zuster van Teus; de jongste is Margriet, 37 jaar, de vrouw van Harry, het nichtje van Greet. De helft van het gezelschap is familie, de rest zijn vrienden of vrienden van vrienden. Het aantal deelnemers hoeft geen veelvoud van vier te zijn. Teus: 'Iedereen die wil,

Een pung van hondenbrokken siert de traditionele welkomsttaart.

kan komen spelen. En dan zien we wel hoe dat werkt. We hebben dan tafels van 5 en er wordt ingedraaid'.

De organisatie gaat Greet en Teus inmiddels soepel af. Teus: 'Het kost je wel wat voorbereidingstijd. Vooral de loopschema's vormden een eindeloze puzzel. Het lijkt zo simpel maar dat is het absoluut niet. Maar nu hebben we een loopschema dat iedereen elkaar maar één keer tegenkomt. Dat klopt precies als je vier tafels hebt en vijf rondes speelt.' Greet: 'In het begin was het erg lastig om alles te bedenken maar het blijkt gewoon dat het allemaal niets uitmaakt. Iedereen neemt toch altijd te veel mee, ook al zeg je tien keer dat ze het niet moeten doen. Als je witbrood koopt, willen ze bruin. En andersom.' Teus: 'We kopen altijd verkeerd in. De ene keer wordt de kaas niet aangevoerd, de andere keer gaat het schoon op. Dat geldt ook voor de wijnen en de andere consumpties.'

Ze spelen in totaal vijf rondes en houden ruime pauzes om te kletsen en te consumeren. De verstokte pijproker Teus heeft bepaald dat er ook aan tafel gedronken én gerookt mag worden – een unicum in Nederland. Het tellen van de punten gaat ouderwets; de spelers moeten zelf hun scores berekenen waarna Teus ze in de computer

boven invoert om de tussenstanden te berekenen. Greet kocht bij Jan Ketzer kleine prijsjes, zodat ze iedere rondewinnaar kan belonen met een attentie. Als de tussenstand bekend is, vervolgt het toernooi.

'Wij zijn redelijk soepel', verklaart Teus. 'Remises mogen binnen de tijd overgespeeld worden. We spelen klassiek mahjong volgens de landelijke toernooiregels. Daar worden we steeds strenger mee. Degene die nu gewonnen heeft, heeft de grootste moeite met de benodigde verdubbelingen, maar daar houden we toch aan vast. Geleidelijk aan behoort iedereen nu wel te weten hoe je aan twee verdubbelingen komt. Ook als er een vals mahjong gedeclareerd wordt, is het gewoon nul punten. Daar zijn we niet soepel meer in.'

De mahjongpassie is de familie niet aangeboren. Als Zeeuws meisje van zo'n zes jaar hoorde Greet dat er in haar dorp, Colijnsplaat, wel eens mahjong gespeeld werd. Dat herinnerde ze zich weer toen Teus in 1978 een collega ontmoette die ook dat rare spel speelde. De collega heeft hen toen de regels geleerd, zij het met merkwaardige afwijkingen. Het vuur was evenwel wel zo gaan branden dat Teus aan landelijke toernooien is gaan meedoen, voor het eerst in Utrecht. Dat was zijn eerste

kennismaking met de landelijke regels. Teus en Greet zijn toen volgens die regels gaan spelen met haar broer en schoonzus, die een tijdje in Singapore hadden gewoond en het spel kenden. Daarna sloeg het vuur over op meer familieleden en werd de akker rijp voor het Springtoernooi.

Het vuur is inmiddels overgeslagen naar Veldhoven. Sinds twee jaar organiseert Kees Karman, een broer van Greet,

Gezelligheid en strijd bij de Kampers

daar voor dezelfde ploeg een tweede familietoernooi, dat hij met grandeur het Bevrijdingstoernooi heeft gedoopt. Toevallig viel het eerste toernooi samen met de festiviteiten rond de bevrijding van Eindhoven, 60 jaar geleden, en de familie werd voorgespiegeld dat er in en om Eindhoven grote festiviteiten plaats vonden, waaronder een mahjongtoernooi. Teus Kamper liet zich gek maken door de familie van zijn vrouw en legde als eerste beheerst de hand op de nieuwe wisselbeker, zodat ook op die trofee zijn naam voor altijd bovenaan staat. Teus voert ook de Ranglijst aller tijden van zijn eigen toernooi aan. De Ranglijst is een bedenkfel van Greet. De

winnaar van een toernooi krijgt evenveel punten als er spelers zijn, nummer 2 een puntje minder en de laatste speler 1 punt. Al die punten bij elkaar opgeteld geeft de Ranglijst. De uitslag wordt pas op het volgende toernooi bekend gemaakt. Greet hangt die dan op een duidelijk zichtbare plaats. De deelnemers doen alsof ze er nauwelijks belangstelling voor hebben, maar Teus weet zeker dat de nummer 2 op de Ranglijst, Harry Koot, nu al loopt te rekenen hoe hij dan moet scoren om bovenaan te komen.

Hoewel de familie in de ban is van het Spring- en Bevrijdingstoernooi, bezoeken ze geen landelijke toernooien, uitgezonderd Greet, Teus en Harry. Teus: 'Ze vinden ons toernooi al groot genoeg. Ze hoeven niet nog meer mensen om hen heen. Je kunt toch niet tegen hen allemaal spelen.' Greet: 'En misschien zijn ze bang dat het te fanatiek wordt, dat de regels te streng toegepast worden. Op ons toernooi heb je veel meer ruimte om met elkaar te praten, we hebben ruime pauzes en het gaat niet zo snel.'

Om half zeven is het afgelopen. Teus trekt zich terug achter zijn computer om de einduitslag te berekenen. Onderwijl worden in de huiskamer de tafels aan elkaar geschoven voor een warme maaltijd, bereid door Greet. Vroeger vroeg ze anderen om dat te doen, maar dan werd er zoveel aangesleept dat Teus en zij nog tot Pinksteren quiche moesten eten. De titelverdediger overhandigt de wisselbeker aan de nieuwe winnaar. Dat blijkt Pia Kamper te zijn. Om half negen is iedereen vertrokken, moe en tevreden. Greet en Teus zakken op de bank neer en kijken voldaan de weer stille woonkamer rond.

Hoe lang gaan ze nog door met hun toernooi? 'Tot bams', zegt Teus, 'tot het niet meer leuk is'. Daar is Greet het niet mee eens: 'Tot de cirkel van twaalf vol is. We zijn begonnen in het Jaar van het Konijn en zodra er een nieuw Konijn komt, is het voor mij afgelopen.' Teus: 'Dan moet ik het dus helemaal alleen organiseren. Maar waarschijnlijk doet Greet dan gewoon weer mee, als vanouds.'

Ria Karman, rechts, overhandigt de wisselbeker aan Pia Karman.

Kersenbloesem Toernooi, Leusden

Robert Rijnders

Het eerste rii-chitoernooi van 2006 is een prooi geworden van Robert Rijnders.

Hij bleef Frans Roquas en Hans Rijnders ruim voor – in september (2005) bij het Kinryu Majan Taikai toernooi was Hans eerste en Robert derde. Er waren veertig deelnemers in boerderij Groot Krakhorst; er is een soort 'vaste groep' riichiliefhebbers ontstaan. Ingrid Broeder ging na de eerste ronde met 48 punten aan de leiding, maar eindigde uiteindelijk met -33 op plaats 30. Conny Scheffler en Paula Pereira Gomes wonnen ook hun tafel, op enige afstand van Ingrid. Na twee ronden had niemand beide tafels gewonnen; Robert pakte zijn eerste tafelwinst, maar de ronde werd gewonnen door Hans, met 60 punten. Albert de Bakker lag nu aan kop, gevolgd door Hans en nog steeds Paula op plaats drie. Chris Scheffler won de derde ronde, met het hoogste totaal van de dag, 68 punten, maar ook Robert won zijn tafel, waardoor hij nu wel op kop kwam. In de spannende laatste ronde kreeg Robert aan zijn tafel aanvankelijk geen kans tegen Ida van der Bij en Marianne Croeze, maar door een 'alles of niets' offensief in de laatste vier of vijf spellen wist hij toch de tafel te winnen. Paula had de pech bij Hans aan tafel te zitten en viel door een -30 terug naar de vijfde plaats. Frans steeg hierdoor een plaatsje - hoewel in punten gelijk met Hans, wist hij drie mahjongs meer te scoren.

Complimenten aan Sjef, die ook deze keer weer een vlekkeloos verlopen toernooi op zijn conto mocht bijschrijven.

zaterdag 25 februari
40 deelnemers
riichimahjong

1. Robert Rijnders (125)
2. Frans Roquas (63)
3. Hans Rijnders (63)

Witte Draak Toernooi, Hilversum

Robert Rijnders

Het 'Zinderende Witte Draak Toernooi' van Hilversum is een prooi geworden

van Marianne Croeze. Zij scoorde op het laatste spel in de laatste ronde een 'Vier Grote Winden' – op Oost goed voor 12.000 punten – en eindigde met 13.646 punten net voor Riet Wedda en Désirée Heemskerk. Dat mag met recht 'in extremis' genoemd worden en toont meteen de charme van het NTS – op het allerlaatste spel het toernooi (nog) kunnen winnen. Overigens vinden velen dit nu juist ook de zwakte van het NTS, maar dit terzijde / voor een andere column.

Jelte had besloten dat er op vrijwillige basis remises overgespeeld mochten worden, dus er werden meer spellen uitgespeeld dan normaal. Overigens werd deze spelregelaanpassing niet door iedereen met instemming begroet; een remise is immers ook een resultaat en soms ben je er héél blij mee. Waarom zou je die dan overspelen? Maar uiteraard was het ook dit jaar weer een puik georganiseerd toernooi en de lunch was weer lekker, evenals de traditionele bittergarnituur tussendoor. Jelte was tóch overstag gegaan en had tachtig deelnemers een startbewijs verleend. Als dank ontving hij twee late afzeggingen, waarna de achterban van de Drie Seizoenen moest worden aangesproken om weer op tachtig te komen. Gelukkig wilden Linda van Seben en Jellie van der Veen wel invallen en Linda deed dat niet onverdienstelijk met een mooie zevende plaats.

zaterdag 18 maart
80 deelnemers
NTS

1. Marianne Croeze (13.646)
2. Riet Wedda (12.941)
3. Désirée Heemskerk (9.564)

Fu-Hing Toernooi, Varsseveld

Robert Rijnders

Het Hongkong-mahjongtoernooi van Fu-Hing in Varsseveld is

gewonnen door Ida van der Bij, vóór clubgenoten Gerard Strik (Sr.) en Betsie Daanen. Op zich natuurlijk niet zo heel vreemd dat drie leden van de Gouden Draak bovenaan eindigden: deze club speelde tot voor kort immers ook (uitsluitend) volgens de Hongkongregels. Of dit succes betekent dat ze niet definitief zwichten voor de CO-regels staat nog te bezien, maar een mooie prestatie is het natuurlijk wel. Ida nam in de eerste ronde al de kop en stond die ook niet meer af. Alleen in de vierde ronde noteerde ze een negatieve score (-96), maar haar positieve ronden van onder andere 372, 352 en 258 werden door niemand geëvenaard. Albert de Bakker won de derde ronde, met het hoogste dagtotaal (512) en er werd vandaag maar éénmaal een limiet gescord (Dertien Wezen - door wie weten we niet meer). Men was (gelukkig) afgestapt van de potentiële dubbele prijzen voor de top van het klassement; het aparte 'Fan klassement' werd zodoende niet gewonnen door Gerard (63) maar door Lois Morales (58) vóór Hans Vos (54) en Gerda van Oorschot (53). Wederom was er gekozen voor een tafelschikking op ranglijstvolgorde na de eerste ronde: Robert had dat vorig jaar al afgewezen en dit jaar waren er meer die dat toch niet zo leuk vonden. De organisatie heeft dan ook toegezegd dit systeem te evalueren.

zaterdag 8 april
48 deelnemers
Hongkong

1. Ida van der Bij (942)
2. Gerard Strik Sr. (552)
3. Betsie Daanen (404)

Drie Wijzen Toernooi, Almere

Anton Kösters

Waarom is er in Nederland zo'n relatief groot aantal mahjongspelers? En waarom wonen er zoveel in Almere? Zoveel dat er zelfs twee verenigingen zijn en drie toernooien per jaar? En dat ik de vertrektijden van de treinen naar Almere uit mijn hoofd ken, inclusief de kortste wandelroute naar 'de Draaikolk'? Zo landde ik op 23 april opnieuw in Almere en met mij 71 andere spelers voor een dagje klassiek NTS-spel: dag van de schone handen. Goed dat er in deze tijden van globalisering nog ruimte is voor oud-Hollandse toernooien, waarin we niet worden afgetroefd door vingervlugge Japanners, gewiekste Italianen en solide Denen. Waar achter iedere verborgen hand een slang kan loeren en waar Peling nog af en toe cake eet. Dit was alweer het vierde 'Drie Wijzen Toernooi'. Naar verluidt vernoemd naar de organisatoren, hoewel ik wel vijf Rijnders plus hier en daar wat aange-trouwde Wijzen op het uitslagformulier ben tegengekomen. De strijd om het eremetaal was spannend. Conny Scheffler, die speciaal voor deze gelegenheid de NTS-spelregels had aangeleerd, verraste iedereen door bij haar NTS-debuut direct met de eerste prijs naar huis te gaan. Zij wist de strijd met Yvonne van der Heide in de laatste ronde definitief in haar voordeel te beslechten. Op 10 juni worden er weer muurtjes gebouwd in de polder... nu om mede te gaan uitmaken wie het oranje shirt mag aantrekken in Kopenhagen.

zondag 23 april
72 deelnemers
NTS

1. Conny Scheffler (12.454)
2. Yvonne van der Heide (12.054)
3. Petra Elterink (10.456)

Groene Draak Toernooi, Mechelen

Marjan Demmer

Liefst tachtig deelnemers verzamelden zich zaterdag 13 mei in 't Anker

zaterdag 13 mei
80 deelnemers
Internationale regels

in Mechelen, samengekomen uit vele delen van Europa. Er waren spelers uit Frankrijk, Denemarken, Duitsland, Hongarije, België en Nederland. Het was dan ook de eerste keer dat op het toernooi van Mechelen gespeeld werd volgens de Internationale regels. Buiten scheen de zon, binnen werd het warm door de vele mensen, maar ook door de spanning.

András Boda, Hongarije, won het toernooi. Hij kreeg de wisseltrofee uitgereikt door de winnares van vorig jaar, Dicky Rep. De tweede plaats was voor Hans van der Poel (Nederland), en de derde plaats was weer voor een buitenlander: Laurent Mahé uit Frankrijk. Er waren, net als in Nijmegen, teamrijzen te veroveren. De prijs voor het beste team ging naar een van de twee Franse teams, woonachtig in een ver weg gelegen stukje Frankrijk: Ile de la Réunion in de Indische Oceaan.

Het internationale gezelschap bleef, in een kleiner gezelschap, tot laat in de avond, toen het toernooi allang was afgelopen, om ervaringen uit te wisselen en elkaar verhalen te vertellen.

Het is nog geen jaar geleden, dat het Open Europese Kampioenschappen in Nijmegen werd gehouden. En kijk eens hoe de mahjongtaal over grenzen heen kan spreken. Dit toernooi heeft dat weer eens bewezen. Jan en Linda, dank voor de gastvrijheid en een prachtig toernooi.

1. András Bode (16)
2. Hans van der Poel (14)
3. Laurent Mahé (12)

Tropisch stukje Europa

Martin Rep

De nieuwe aanvoerder van de Europese ranglijst komt uit het verre Ile de la Réunion, een eiland tussen Madagascar en Indonesië. Dit tropisch stukje Europa is een Frans departement, net alsof Curaçao een Nederlandse provincie zou zijn. Er wordt fanatiek mahjong gespeeld. Stéphane Parcollet en zijn vrouw Roseline deden bijvoorbeeld mee aan het OEMC 2005. Emmanuel Tai Leung won er vorig jaar het Open Franse kampioenschap, dat zich op dit eiland afspeelde.

Deze maand reisde Emmanuel mee met Stéphane en Roseline naar België om er deel te nemen aan het Groene Draak Toernooi en dankzij zijn resultaat daar staat hij nu opeens nummer één op de EMA-ranking. Hij verdrong Sune Korreman (Denemarken) van de eerste plaats. Luca Gavelli (Italië) schoof door naar de derde plaats.

De Nederlanders spelen vooralsnog de tweede viool op de EMA-lijst, al zullen Wil Meijer (5), Ton Rijnders (6) en Anita Neve (7) best trots zijn dat ze in de top-tien staan. Daar vinden we voorts nog Gerard Strik sr. op de tiende plaats.

Nieuw	Oud		Totaal
1		Emmanuel Tai Leung (Fr)	924
2	1	Sune Korreman (De)	915
3	2	Luca Gavelli (It)	871
4	3	Møller Pedersen (De)	829
5	7	Wil Meijer (Ne)	801
6	6	Ton Rijnders (Ne)	788
7	4	Anita Neve (Ne)	785
8	9	Jan Thomasseti (Be)	775
9	10	Gerard Strik (Ne)	775
10	13	Benoit Messi Fouda (Fr)	769

Buitenlandse invloed

Adrie van Geffen

Met het vaststellen van de Nationale Ranglijst heeft Jelte Rep de nodige problemen gehad. Grote en kleine toernooien en verschillende regels vormden struikelblokken. Af en toe, en dan voornamelijk bij het riichi, kwam er een buitenlander. Nu de Officiële Chinese regels steeds vaker worden gehanteerd, is er een toename van deelname door mensen die buiten de nationale ranglijst vallen. Is een toernooi opgenomen als CO-toernooi, dan wordt die deelname van buitenlanders significant. De internationale spelers die erop uittrekken, zijn vaak ook de betere spelers, die doorgaans hoog eindigen op de toernooien. Het verschil in behaalde punten tussen de Nederlanders is niet alleen groter, ook de hoge scores zijn aan een enkeling voorbehouden. Met deze constatering, dat de Nederlanders tijdens CO-toernooien de strijd voornamelijk onderin uitvechten, volgt dat NTS-spelers het op de toernooien relatief gemakkelijker hebben. Wil je blijven meetellen in de nationale ranglijst, dan is het onverstandig om alleen aan CO-toernooien deel te nemen. Afgezien van de punten voor deelname is het verwerven van een hoge score, en een onderling groter verschil tussen de Nederlanders, bij CO aanzienlijk moeilijker. Daarmee is gelijk de vraag beantwoord of de deelname door buitenlanders moet worden beperkt of niet beantwoord: nee. Wil je aanspraak maken op de hoge rangschikking, dan zul je van alle markten thuis moeten zijn, ook in het internationale spectrum. Leider Robert kan zich voorlopig als eerste handhaven op de nationale ranglijst, want voor Marianne Croeze ligt er een vrijwel onmogelijke taak. Naast dat het scoren op CO-toernooien wat ingewikkeld is, zal zij de indrukwekkende reeks prestaties van twee jaar geleden waarschijnlijk niet kunnen benaderen en daarmee haar plaats handhaven. En Robert heeft voorlopig geen resultaten die wegvallen. Dat geldt deels ook voor Eveline Broers, die met haar recente resultaten de potentie heeft om serieus de eerste plaats te veroveren.

		aantal gemiddelde punten		
1	Robert Rijnders	13	77	931
2	Marianne Croeze	19	64	923
3	Gerda van Oorschot	18	61	871
4	Harry Kal	19	58	863
5	Désirée Heemskerk	18	58	839
6	Albert de Bakker	14	65	826
7	Ton Rijnders	7	79	826
8	Ingrid Broeder	16	60	823
9	Chris Scheffler	19	53	815
10	Yvonne van der Heide	11	69	814
11	Eveline Broers	10	71	809
12	Jelte Rep	10	70	795
13	Ma Prem Sohana	13	62	783
14	Paula Pereira Gomes	10	68	782
15	Anita Neve	13	61	767
16	Yvonne Heemskerk	18	50	762
17	Dicky Rep	8	70	758
18	Jaap Croeze	18	49	748
19	Arthur Schouten	9	67	746
20	Janco Onnink	17	50	745
21	Hans Rijnders	12	60	743
22	André Rijnders	12	60	737
23	Wim Rijnders	11	61	733
24	Joke Driehuis	6	71	727
25	Hans van der Poel	19	44	721
26	Barend Eversen	8	65	713
27	Jan Thomasseti	12	57	713
28	Wil Meijer-Kal	11	59	707
29	Anton Kösters	13	54	704
30	Yvonne Nijs	6	68	697
31	Greet Kamper	15	50	697
32	Rien Viergever	13	52	684
33	Martin Rep	8	62	680
34	Dirk Borst	6	65	670
35	Conny Scheffler	5	66	656
36	Jacobine van der Horn	9	57	653
37	Gert van der Vegt	8	57	630
38	Gerard Strik sr	13	47	626
39	José Kniest	15	42	625
40	Betsie Daanen	8	56	624
41	Adrie van Geffen	14	44	624
42	Erik Wessel	7	57	614
43	Teus Kamper	13	45	609
44	Jan Ketzer	12	46	603
45	Mikki Bes	7	56	601
46	Jenneke Kragt	10	50	597
47	Annemiek Mallee	8	54	595

		aantal gemiddelde punten		
48	Ria Rep	12	45	588
49	Marianne Strik	13	43	585
50	Marjan Demmer	6	56	582
51	Riek Strik	17	33	571
52	Sandra van de Berkt	13	40	563
53	Rudy Wong Chung	6	54	562
54	Piet Scholte	7	51	553
55	Zeger de Jong	7	50	544
56	Eugenie Teunissen	7	49	534
57	Petra Elferink	8	47	530
58	Linda Thomasseti	11	41	526
59	Ida van der Bij	8	46	520
60	Eric van Balkum	6	49	510
61	Frans Roquas	5	50	500
62	Ida Osinga	7	46	500
63	Frederike Ouderkerk	8	44	496
64	Marja van Diggele	9	41	492
65	Berrie Heijn	8	42	484
66	Gerrit Kragt	9	40	480
67	Harry Koot	8	40	459
68	Paul Deege	11	34	458
69	Gert Jan Davies	9	37	449
70	Chris Janssen	8	39	449
71	Ada Ketzer	9	36	442
72	Wilmar Kränzlein	10	34	441
73	Diana Westdijk	5	44	436
74	Jeroen Meijer	10	33	430
75	Tanny Hiemstra	5	43	426
76	Gerard Strik jr	6	40	423
77	Colette Faber	5	40	400
78	Mathijs Litjens	5	39	394
79	Wil Foekema	8	33	388
80	Leni Janssen	9	29	366
81	Tonia Strik	8	30	361
82	Ria Vlaar	8	29	353
83	Diana van de Wetering	6	33	350
84	André Boer	7	30	341
85	Onno Kiviet	9	26	341
86	Max van der Tol	6	32	338
87	Maurice Demmer	6	31	333
88	Dewi Satriasaputra	5	33	330
89	Judith Baruch	6	31	328
90	Thea van de Lubben	6	28	295
91	Joos Bijl	8	23	288
92	Christien Krussey-Kal	6	19	210
93	Wiepy van Kuppeveld	5	11	108

Indien onbestelbaar svp retour aan:
Marjan Demmer
Prinsestraat 10 B
2513 CD Den Haag

Mahjongkalender

Zaterdag 10 juni, Tilehog Toernooi, De Draaikolk, Almere, 10.30-18.15 uur. Internationale regels. Inschrijven: maak € 10 (€ 11,50 voor niet-leden Nederlandse Mahjong Bond) over op postbankrekening 1565628 t.n.v. De Drie Wijzen, Almere o.v.v. Toernooi 2006. Er is een combitarief met het toernooi van 23 april: voor beide toernooien € 21,50 (leden mahjongbond) resp. € 25 (niet-leden). Internet: www.toernooi.dedriewijzen.com, e-mail info@dedriewijzen.com, tel: 06-38607485 (Robert Rijnders) of 06-55153080 (Ton Rijnders).

Zaterdag 10 juni, Eerste Toernooi van Auxerre (Fr.). Internationale regels (maar geen MERS-toernooi). Inschrijven (vóór 27 mei): € 5. Inlichtingen: Reno, voorzitter van Mah-Jong France, tel: (+31)(0)6.62.35.60.54, e-mail reno@mah-jong.fr. Internet: www.mah-jong.fr

Zondag 25 juni, Tweede Open Kampioenschap van Frankrijk. St.-Paul, Isle de Réunion (Fr). Internationale regels. Inlichtingen bij Martin Rep (mrep@mahjongnews.com, tel. 06-20424478).

Zaterdag 8 – zondag 9 juli, Dunaújváros, Hongarije. Open Kampioenschap van Hongarije. Internationale regels. Inlichtingen bij Martin Rep (mrep@mahjongnews.com, tel. 06-20424478). Inschrijven: € 15, te voldoen bij aanmelding in de

toernooizaal. Na het toernooi is er een aansluitend toeristisch programma. Logies te boeken in de buurt van de toernooizaal. Internet: www.mahjong.hu/index_en.php?c=bajnoksag_en, e-mail: mahjong@citromail.hu

Zaterdag 9 september, IJsselstein. Negen Poorten Toernooi. Internationale regels. (Tevens kwalificatietoernooi voor OEMC 2007.) Inschrijven: maak € 15 (€ 17,50 voor niet-leden van de Nederlandse Mahjong Bond) over op postbankrekening 4992245, t.n.v. de Negen Poorten Mahjongvereniging. Internet: <http://home.hetnet.nl/~denegenpoorten/ocnk2006.html>, e-mail: denegenpoorten@hetnet.nl, tel. 030-6886629

Zaterdag 30 september, Kinryu Majan Taikai, Groot-Krakhorst, Leusden, 10.30-18.00 uur. Riichimahjong. Inschrijven: Maak € 10 (niet-leden van de Nederlandse Mahjong Bond € 12,50) over op postgiro 9655009 t.n.v. J.J.L.A. Strik te Wijchen. Inschrijving sluit op 16 september. Inlichtingen: Sjef Strik, tel. (06) 19566690, e-mail by-tor@versatel.nl. Internet: www.riichi.tk

Zaterdag 7 oktober, NK Nederlandse Toernooi Spelregels, Rotterdam. Internet: www.enmv.nl

Zaterdag 21 oktober, De Drie Seizoenen, Cultureel Centrum Corrosia Almere Haven. Nederlandse Spelegels (NTS). Inschrijving: € 12,50 (niet leden Nederlandse Mahjong Bond € 15,00) overmaken op postgiro 1527598 t.n.v. De Drie Seizoenen te Almere. Inschrijving sluit op 7 oktober. Inlichtingen: Linda van Seben, e-mail linda38@xs4all.nl tel. 06-20702901. Internet: <http://www.dedrieseizoenen.nl>

Zaterdag 11 november, Gouden Draak Toernooi. Kolpinghuis Nijmegen. Internationale regels. (Tevens kwalificatietoernooi voor OEMC 2007.) Inschrijving: € 12,50 (niet-leden van de Nederlandse Mahjong Bond € 15) overmaken op postgiro 9657936 t.n.v. M. Rep te Nijmegen. o.v.v. Gouden Draak Toernooi. Inschrijving sluit 28 oktober. Inlichtingen: Martin Rep, tel. 06-20424478, e-mail toernooi@mahjongnews.com. Internet: <http://www.mahjongnews.com/nl/goudendraak.htm>

Zondag 14 januari 2007, Kongrovers Toernooi. Flevohuis Amsterdam, Internationale regels. (Tevens kwalificatietoernooi voor OEMC 2007.) Inschrijving: € 12,50 (niet-leden van de Nederlandse Mahjong Bond € 15), overmaken op postgiro 1386298 t.n.v. G. R. van der Vegt, Zaandam, o.v.v. 'toernooi', en je adres en e-mail. Inschrijving sluit 18 december. Internet: www.kongrovers.nl. Inlichtingen: Gert van de Vegt (e-mail gert@kongrovers.nl, tel. 075-6161734); Anita Neve (tel. 020-6893301, e-mail a.neve@tiscali.nl); Jacobine van der Horn (tel. 06-51510843, e-mail jvanderhorn@zonnet.nl).

Donderdag 21 – zondag 24 juni 2007, Tweede Open Europees Mahjong Kampioenschap. Kopenhagen, Denemarken.